



ЧИ “НЕП” Є ПОВОРОТОМ ДО КАПІТАЛІЗМУ.

Радянський Союз і поборки бажання соціал-зрадницької та української інтелігенції.

(Докінчення.)

Так українська патріотична інтелігенція про все забула, чи може не знати або не розуміла, або прямо ігнорувала; вона стала будувати для українського народу “національну демократичну державу” на капіталістичних основах, на тим самим фальшивим і гнилим демократизмом, на яким відбудове сьогодні весь буржуазний світ своєю терористично-фашистською олігархії.

Коли-ж український “демократ” з цєю будовою не пощастило, тоді вона пустилася на політичне жерство, на різні “орієнтації” і спекуляції; вона стала повзати на колінах перед європейською і американською демократією, дарма, що ця сама панська демократія з погодою й презирством відносилася до українських політичних жербаків. Вона-ж — ця панська буржуазна “демократія” Європи й Америки мабуть зрозуміла краще інтереси укр. мас і природне становище, не повинні української інтелігенції до цих своїх мас, як самі демократичні політики, що брались визволити свій народ і будувати для нього державу. Світова буржуазія розуміла, що інтерес працюючих українських мас не може бути тотожний з її інтересом, що ці маси не зможуть погодитися з буржуазним демократизмом, а навики будуть все хилитися до союзу із соціальною революцією всевітнього пролетаріату, бо лиш ця революція зможе дати справжнє звільнення й розв’язати усі печені його питання. В виду цього світова буржуазія не довіряла демократизмові української інтелігенції, бо розуміла, що одиноким місцем — це жерцтво інтелігенції може бути тільки серед українських працюючих мас, для яких одиноким примордним союзником і одиноким виходом був більшовизм і союзу із всевітньою соціальною революцією, що загорила кругом і грозила загладити все світний буржуазії. Ця буржуазія не могла зрозуміти, як українська інтелігенція може бути не-більшовицькою, коли весь майже наряд був масою пролетарій і наймитів, яка могла думати лишень по більшовицьки і співчувати лишень пролетарській революції.

Але в що не вірила буржуазна демократія, в те вірила й старалась доказати українська патріотична інтелігенція своїм бездонним рабством і ляксивством. І коли українські маси

справді вступили на шлях соціальної революції, йдучи за голосом світового пролетаріату, тоді настрашилась українська “демократична” інтелігенція, настрашилась не за долю народу, але за свою власну шкіру. Переходячи явно на сторону контрреволюції, вона ясно доказала, що не для народу, а для себе самої добувала вона “землю і волю” і будувала таку державу, яка забезпечувала б її панування над українськими працюючими масами, в якій вона з ролі підпанка виправалась-би на справжнього панна.

Вилізло шило з мішка й українська патріотична інтелігенція показала справжнє обличчя “неньколюбства”, підбитого панськими аспіраціями. І хоч цього панства вона не добила, хоч ця сама буржуазна демократія, якій вона так пошанувано вірно служила, виникнула з більш частину “неньколюбної” інтелігенції враз з її цілим політичним штабом збанкрутованих міністрів, гетьманів, генералів і т. д. далеко поза межами рідного краю на європейській та американській смітниках, хоч катованих польськими, румунськими та чеськими панами українські народні маси Західної України проклинали на віки всіх тих своїх вродних дітей за те, що спекулюючи на шкідливості мас своїх бідних працюючих мас, завели ті маси в пазури кровавих катів, хоч усю чесне українське робітництво на еміграції глядіть на них з презирством і гнівом, хоч саме життя й розвиток пореволюційних поліцій адемакувало їхню чорну й нужденну політику зради й продажності і бє їх немилосердно по лицю як нікчемних лякеві контрреволюції, зрадників революції й інтересів свого народу, проте вся та безчесна й безсовісна зграя петлюрників та скоропадківських отаманів і політиків не перестає ще й досі сичати лютою гадюкою на Рад. Союз взагалі і на радянську владу на вільній Східній Україні з’являючись.

Ця зграя політичних гниє, буржуазних соціалістів і радикалів, а тепер льокайських підлітків катів працюючих українських мас, збирається “визволити Україну”! Яку Україну й від кого визволити?! Як то, ви не знаєте? Адже вони хотять спасати Радянську Україну від рад. влади, тобто від більшовизму й віддати її “під ноші їх світлості, ясно-вельможного Пана Гетьмана Павла” (Скорпадського, чи Острилиця, чи чорт зна кого,

справді ж “ясневельможного”!) Визволити-ж вже Західну Україну, що купається зараз в крові під обухом Пилсудського, тепер хотять “визволити” ще Рад. Україну від Селянсько-Робітничих Рад!

Ось яке-то гадюче кошло виплекає під своїм серцем український працюючий люд. Це кошло збиралося здобувати землю, волю й права для свого народу, коли-ж цей народ вирвав гадюку з під свого серця й самий взяв собі “землю, волю й владу”, то ця гадина сичить люто і намагається знову оповити собою організм народу, щоб дальше смоктати кров з його серця.

Ось чому-то радіє ця “неньколюбна” українська інтелігенція соціал-зрадницькою бреднею про НЕП і поворот “більшовизму до капіталізму”!

Лотомирський.

ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВИ.

В українських громадських та партійних комуністичних кругах виринула думка, щоби у зв’язку з наближенням 10-ти роковин Жовтневої революції зайнятися дальшим впорядкуванням могили Шевченка та державної фондції (заповідника) йогож імені. Управі наукових установ та управи Політ. Освіти доручено вже справу проекту нового пам’ятника на могилі. Конкурс на проект пам’ятника вже розписаний. Коло могили рішено побудувати великий будинок ім. Шевченка, в якому буде приміщення бібліотеки всією шевченківською літературою і шевченківський музей.

Рішено також скріпити організацію прогрюлок шкіл, сільської молоді, робітничих організацій і т. д. на могилу генія. Щоби якнайбільше спопуляризувати віромости про Шевченка серед широких мас, буде заонований в будинку кінотеатр, що постійно висвітлюватиме відому велику фільму “Тарас Шевченко”.

Для переведення в діло наміченого плану організовано при Народнім Комісаріяті Освіти Комітет в складі представників управ Нар. Ком. Освіти, Шевченківського Інституту та громадських організацій.

ПАМ’ЯТНИКИ СТАРОВИНИ.

В селі Масловому селяне клопочи сягу натрапили на пам’ятник старовини. Наповідлення Черкаського округу про виявлені пам’ятники, ВУАН надіслала академіка Столицьку перевести розкопки в маслівському глиниці. Крім того академик за дорученням ВУАН шукатиме на Черкащині пам’яток трипільської культури.

КАТАСТРОФА В КОЛМЕН, АЛБЕРТА, ПОТРЯСА ЗАХОДОМ.

Експльоїза в майні МекГі-Ливрей в Колмен, яка вбила десятьох майнерів, потрясла робітництвом по цілій Алберті. На мітінгу Майн Воркерс Юніон оф Канада в Колмен дня 24 листопада ц. р. 400 учасників цього мітінгу ухвалили резолюцію, яка домагається від провінціального Уряду переведення публічного слідства. Робітники домагались далі, щоб звіт слідства американського експерта, д-ра Райса, над експльоїзацією в Гілкрест, якої жертвою впало також двоє робітників, — був оголошений публічно в тій цілі, щоб на основі цього звіту можна визначити причини цього останнього нещастя.

Хоч робітники не мають багато довіри до цих розслідувань, то все-ж таки вони сподіються, що вдасться добути деяких реформ, які поставили б албертійський Майнс Ект на такий рівень, що відповідав би сучасним умовам.

Здається, що ризикування стає звичкою, і всі затрівожитим, що коліс станиць нещастя, яке спричинило нечуване горе. Треба пам’ятати, що коли-б ці обидві експльоїзи виступили були кілька годин скорше або пізніше, то були-б спричинили загальні сотки майнерів. Робітники твердять, що фавр-боси, яких наставляють майновласники та інспектори майнів, яких називає уряд, пояснюють все так, як цього бажають собі майновласники.

Роблено заміти, що в минулому перед всіма оглядинами інспектора було всю в якнай-ліпшому порядку. В 1925 р. Албертійська Вугільна Комісія заведе один випадок, де інспектор відомляв, що умовини в якійсь там майні й приміняв такі та вдоволюючи, що можна було видати тільки похвальний звіт. Вугільна Комісія, що дістала свої інформації про ці майні з першої руки, вважала за відповідне заперечити в делікатний спосіб відомлення інспектора.

Зараз заряджене слідство й спонукало лікарські оглядини тіла Роберта Фейрфолда, яке вдалося відреабілітувати. Настільного цього, що вода заділа четвертий ледів, як також з причини вогню й інших наслідків експльоїзи покищо неможливо висвітлити справжні причини катастрофи.

Рівночасно чуємо звичайні академія про героїзм робітників. В часі нещастя були робітники першими, що ризикували своє життя, щоб рятувати своїх товаришів. Боси ризикували тільки своїми зисками. Майнер Френк Герак підчас

експльоїзи вивір з 3-го левада шівтуєвля “грінорія” і тим спас їх життя. Імя Герака знавє зарав по цілій Алберті, а в аничайний час цих робітників називано лише “богонками”. Багато англійських робітників дивуються героїзмові цих робітників. Але є й такі, що слухають босів.

Катастрофа сталася, коли майна працювала лише день-два на тиждень і вона тим болючіша для робітників. Четирі сотки лишилось зарав без роботи в наслідок катастрофи. албертійський уряд примушено був дати допомогу шіввайціям родинам в Колмен, але багато інших потребують допомоги. Вигляди дуже чорні: перше експльоїза, потім вогонь, а відтак вода. Цей останній акт, примушений сам по собі, усунув вську надію на те, що застпайні майнери-може жити і їх вдасться дістати. Існує звичай, що після всякої катастрофи провадять допомогову кампанію. Але коли майнери борються за кращу платню, за менше години праці, за застосування Майнс Екту, ці організації мовчать.

Зараз-же тільки робітники з Іст Кутней посіпили за допомогою, приславши 250 доларів потєрпінням.

Майнери повинні боротися, щоб звільнити фавр-босів з під контролю власнителів, поставити їх на платню уряду і зробити їх відповідальними перед організацією, що має довіряти робітників, тобто, віддати їх під контроль юні. Нарешті повинен бути виготовлений план націоналізації копальні і предляти перед комісією й перед уряд. Також треба перевести основну ревізію Майнс Екту з 1906 року, який тепер існує не дивлячись на те, що написаний він був тоді, коли майні були в початку свого стані й з того часу методи видобування вугля основно змінились.

В. Моріярти.

КОЛМЕН, АЛТА.

ФРАНЦУЗ ПРО НЮ ЙОРК.

Один Француз пише такє про Нью Йорк: Все дерева того міста, в яким живе 6 мільонів мешканців, можна помстити в однім склепні квітві. Нема птахів на дахах, нема псів на вулицях, нема котів при брамах, нема квітів у вікнах і нема усміху на лицах. Нью Йорк — це найсумніще місто на світі. Тут не можна спавити жити. Коли я там був, глядів кожного дня до часовисів, щоби вчитати таку новинку: В білий день побачили на вулиці чоловіка, який сміявся.

Зараз ведеться в Келгарі листопадова кампанія за користь робітничо-фермерської преси.

Заради й комітети всіх організацій ризику цілий місяць присвятити праці на допомогу своїй пресі й ухвалили цілу низку підприємств, які вже в часті переведено успішно.

Не спить і наш відділ Секції Молоді, а заваято працює для своєї “Сторинки Молоді”.

На кожному кроці стараємо маленких колекторів з листами в руках; вони не можуть ще як слід вимовити, на що вони збирають, але проте стараються прибути як найбільше жертв на свої листи.

Ще не скінчилась листопадова кампанія, а вже заздалегідь роблятьсь приготування до святкування третью річчій відкриття місцевого Укр. Рад. Дому.

На організаційно-освітньому полі але праця також крок за кроком вперєд.

При кінці жовтня відбував нашу місцевість організатор з Едмонтону тов. Клібановський, який говорив про значення нашої організації ТУРФДМ.

Зокрема застановлявся він над Р.З.Т., вказуючи на великі користі, які приносить Р.З.Т. для українського робітництва в Канаді.

В днів 19, 20 і 21 листопада гостив у нас також тов. І Сембоя, який у свою популярними лекціями, які вів дошкучає до допомогову співлизових об’явок. Першу лекцію вів дошкучає до про річні стадії сухі, та про те, як можна уникнути заравнення цю слабістю, придедувавшись строга чистоти й інших правил гігієни.

Друга лекція була про “Еволюцію”, тобто про повстання соціальної системи, про початок і розвиток життя на землі і про розвиток самої людини від найвищого стану дикости аж до сучасного культурного способу її життя.

В третій лекції тов. лектор розскажував про річні чуда природи й сучасної техніки.

Остання лекція “про виховання дітей” принесла не меншу користь, чим і попередні три лекції, всі-ж вони зробили велике враження на наше робітництво, яке займає своїми щоденними справами, не має ні часу ні змоги, щоб познайомились з найважливішими галузями наук і їхніми практичними висновками.

Відділи й товариства, які ще має відділати тов. Сембоя, повинні долати всіх старань, щоб використати таку річку нагоди.

Що до місцевого руху, то я хочу опрокунити один заклад, який свого часу був помещений в “Робітничі” Центральним Комітетом Жінсєкції відносно наших жінок робітниць і товаришів з нашого відділу.

Говорилось там, що товариші не звертають уваги на відділи жінок робітниць, не хочуть їм помагати в їхній освітній праці.

Можливо, що є місцевости, в яких товаришки проявляють охоту до науки, а товариші відсавають цю справу на-друге місце.

Але в нас вже роблено річні спроби, заховаювано до спільного читання, ухвалювано самими товаришками скласти масові зібрання, ухвалювано організувати курс для неграмотних і курс освітній для більш грамотних. Перевозиться якесь справу одностайно, але все воно якось не йде, зійдється одного вечера, а на другу лекцію злиплися самі інструктор, бо-мовляв, “це за тяжке, ми не

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

3 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО РУХУ.

Келгарі, Алта.

Почні так думати й вчитися, як товариши!

Отже я погоджуся з Синьковергольдем, що найбільшою перешкодою на шляху поступу до байдужности наших місцевих товаришок.

І це свята правда. Ми вже робили спроби привичити їх (товаришок) читати легеньку лектуру, спровадити книжкові таксі, як: “Основи суспільности” “Захар Беркут” “Інститутка” “Фата Морганна”, “Історію українського письменства” і т. ін.

Пишу це отверто й щиро, бо воно так є, а не інакше.

ЛЕКЦІЯ ТОВ. ІВ. СЕМБОЯ В ВЕЙН, АЛТА.

Дня 18 листопада ц. р. відбулась у нас наукова лекція т. І. Сембоя, яку вів дошкучає до допомогову співлизових об’явок. На цю лекцію прибуло багато наших місцевих майнерів, які вислухали її з великим зацікавленням.

Коло-б тільки було в нас більше та інших лекцій, то й користь з них була-би більша.

Почи-що наше робітництво зачинає гуртуватися докколо нашого молодого відділу Р.З.Т., який нараховує зарав около 45 членів, що виповинили всі свої задатки.

Для заснування відділу ТУРФДМ немає це тимчасом ніяких вигладів, бо майнери працюють тут тільки через злість, а на віто всі відновою злидє.

Зараз існує в нас ще й листопадовий комітет, який працює жваво в користь нашої робітничої преси.

ВІЧЕ ТОВ. ПАЩУКА В КЛІВ-ЛЕНД, ОГАЮ.

Плююва робота патріотів.

В неділю 21 листопада ц. р. відбулось в Клівленді робітничє віче, на якому промовляв посол до польського сейму, т. Пащука.

Українське робітництво в Клівленді приготувало до цього віча як слід, виважено сало заздалегідь і в означений день прибуло численно на місце, де віче мало відбутись. Але вже всі здивувались, коли вони застали двері до виваженого льокаю закритими. Що-ж сталось?

Сталось це, що наші “неньколюбні” пані зробили планоуану інтригу, намовивши “власителів сідл, щоби в-в’єстатий хвилі відмовити нашим робітникам салю на віче.

В останній хвилі вдалось нам шукати іншого льокаю. Льокаєв знайдені й наше робітництво заповнило вірто по самі берєги. Багато муслив вертати ізза браку місця.

Інтриги наших патріотів скінчились побудою самого робітництва. Але цього воно їм не забуде. Воно не забуде й те, що товариші всі українські панки — доктори і ре-діктори з “Народної Воли”, що досі збирали гроші між американськими робітниками на “визволення України”, — прийняли смілого оборонця українського селянства й робітництва Західної України — т. Пащука.

Час вже нам, українським робітникам в Америці, зрвати зі всього оцює згрієко річних петлюрських запровадів, що то вештаються ще між нами й за нашу працю і за наш хліб, яким ми їх годуюмо, одбурюють нас і скажено скажувають на справжніх борців за інтерес працюючих мас українського народу.

Почдей.

ГЕМЛИН ГАРЛЕНД.

“THE SILENT EATERS”.

(Взято з твору “Книга про Американських Індійців”, видання Гарпера і Братів в Нью Йорку.)

За спеціальним дозволом автора. (Переклад М. Волицько)

(Продовження.)

В надії перекопати його, я спитав: “Чи ти віриш в танець?” “Я не знаю — відповів він. — Я приглядаюсь, я прислухаюсь. Вона подібна до релігії білого чоловіка — дуже прекрасна й дуже трудна, щоб у неї повірити. Я хочу спробувати й побачити. Білі люди дуже розумні й проте їх попи кажуть, що сонце спинилось на розказ Йоші, а Христос, їх великий Чоловий Медицини, сцидлив кривого й воскресив мертвого.”

“Але-ж це було дуже давно” — сказав я поспішно. “Якщо такі дива могли статися тоді, то вони можуть статися й тепер!” — відповів він. Опісля він пакує заговорів: “Я бажав цю нової землі. Мої люди в розпущі, їх серця щікають пропали. Ми потребуємо допомоги. Мої воювники хутко будуть подібні до Китайців в форті, заліпи тілкі мити шибю у вікнах. Нам поживу зменшено. Як є вигляди вперед? Ніяких. Я бачив на сході багато бідних людей. Вони дуже тяжко працюють і ходять в обдертих лахах. Все вони не багаті й не щасливі. Між білим народом мій народ буде другим лише бідним народом, обдертим і голодним, прибулим, що істиме викиди з поживи, як голодний собака. Я бачив за него, тому мої уха відкріпи до слів про цю нову релігію, яка запевняє мене, що старий

світ — світ моїх батьків — має вернутися. Ти кажеш, що агент невдоволений. Чи є щось такого, що я міг би зробити, щоб його вдоволили-ло-б? Білі люди мають свою релігію — вони моляться й співають. Чому ми не повинні співати, коли ми маємо серце не робити? Пиди й спитай його, чи він боїться, що справді прийде Месія й що змете білих людей з лиця землі!”

— “Він думає, що це є військовий танець” — сказав я. — Він думає, що він викличе боробубу”.

“Гди й скажи йому, що ти бачив. Скажи йому, що це мирний танець. Тут нема ніякої зброї й ніякої мови про боробубу. Це є магична молитва. Мато коже, що ті, які лежать на там, вони тепер з духами. Ти чув, як вони оповідали, що вони бачили. Якщо чому всьму правда і якщо ми всі могли-б бути такими, як вони, тоді світ білого чоловіка шєз-би, як дим і пасовинко з бофалами знову вернуло-б до нас. Це дивно, — я це знаю, але в релігію білого чоловіка також дуже тяжко повірити. Піп роскаже вам так само прекрасну казку і проповідник також. Іх Месія родився в хліві між худобою, а наш явився в горах. Іх Христос воскрес. Так само й наш. Іх Христос прийшов до білих людей, так вони кажуть. Хіба-ж ми так і поспідаємо перед Богом, що ми вже не можемо мати свого Месію? Я не кажу, що це все правда, я лишє хочу це випробувати й побачити.”

Я добувався, що його чистий розум не може прийняти нової релігії, але його серце бажав її дуже. Одного разу він сказав: “Я не розумію вашого Христа й його навчань. Я мушу мати час, щоб подумати; я не дам себе запхати в ту релігію.”

І як він дуже часто докорив свого народова за те, що він потакував за білим чоловіком, так само й тепер він був обережний, лишє був старіший й скучав за спокоєм і доглядом.

Моє завдання було виконанє лише на половину й я сказав:

“Чіфе, агент наказав мені сказати тобі, щоби ти віддалив Мата з резерви. Я прошу тебе піти зі мною до агента й висити йому значення танцю, а тоді може він не буде настоювати на своєму.”

Обличчя чіфове стало впертим. “Агент — собака. — Він образив мене. Я не хочу його бачити. Як він хоче говорити зі мною, хай прийде сюди. Я чекаю”.

Мій батько дав мені знак вийти й я вийшов. Я чув, як вони тихо сперечалися, але я не чув, що вони говорили. Нарешті батько покликвав мене й я увійшов.

Чіф не виглядав вже таким суворим і сказав до мене: “Дуже добре, Мато нині вечером заберецься”.

“Добре — сказав я. — В десятій годині вечером Бул-Гед і я прийдемо й перевеземо його через ріку”.

Я з батьком вийшли, лишивши чіфа самого. Коли я прибув в десятій годині з Бул Гедом, чіфове помещання було повне народу. Жінки плакали, а чоловіки були дуже сумні. Коли я увійшов в “тепі”, Мато промовляв. Чіф сидів, покурюючи і вправлявши очі в землю. Піп казав:

“Ви бачите, як це! Червоный чоловік не може нічого втримати через білого чоловіка, який заздрить нашій релігії. Вашингтон позабавляє нас навіть наших мрій. Агент — вовк і хоч я піду — моя місія тут виконана. Я переказав слова Батька; я навчив вас церемоній. Далі ви самі можете виробовувати світло правди!”

Описав шість післанців Месії, що стояли випрямившись в лінію, підняли долони рук своїх в напрямі заходу і мовчки молилися. Трохи згодом вони почали співати цю пісню:

Цим шлюком діти Аїль, Сюди діти мої, Спаситель має нас, Це добрий, певний шлях, Кажє Батько: Веде в край щастя він, Кажє Батько.

Коли вони співали, народ почав кричати: “Будь з нами й скажи нам більше”. Але Мато перший вийшов з помещання.

Коли я стояв в дверях, готовий вийти за ним, Чіф встав з таким обличчям, що всі, хто на него глянув, замовкли; воно було страшне і екзальтованє. Тримавши свою люльку у своїх розпростертих руках, свою улюблену люльку, що носив її з собою з перших днів свого чіфства, він сказав:

“Ось я розвиваю свою люльку спокою. Якщо ця релігія правдива, то більше війни не буде. Якщо-ж неправдива, тоді я бажаво вмерти смертю воювника, вмерти в боробубі”.

ХІІ.

ЧІФ ПРОПОНУЄ ВИПРОБУВАННЯ.

Тимчасом танець відбувався не лише між Саюксами, але між Чєнісами, Арапагами й Шо-шонами й поселєні багатьох стейтєв дуже за-тривожилися. Вони претендували, що вірять, що ці церемонії є воювничі. Вони не мали поняття про зміст піснь й молитов. Півні кавбої, шукаючи розваги, в’їздажи в пограничний міста вигукуючи: “Саюкси на військовий степі!” І всі поселєні, збожеволівши зі страху, втікали на схід, визнаючи уряд вислати війська. “Спінить чіф бунт” — стало їх домаганням.

(Далі буде.)

Далі буде.)

Товариші! Відновляйте передплату на “Українські Робітничі Вісті”!